

pre váš domov

Prečítajte si:

Prijatie eura nezvýši ceny elektriny

Energetické poradenstvo pre váš domov

Nikola Tesla - veľké objavy slovanského vynálezcu

Nástenný kalendár na rok 2009 v prílohe

Nájdite 52 rozdielov, jeden na každý týždeň.

PODOZRIVÁ Z VYSOKEJ SPOTREBY!

**ROZHODNITE SA PRE EFEKTÍVNY
SPOTREBIČ A UŠETRÍTE.**

Poradí vám Nákupný poradca na
www.SetrimeEnergiu.sk

Milí čitatelia,

aj v tomto vydaní nášho zákazníckeho časopisu vám prinášame množstvo užitočných informácií o nových službách VSE a aktuálny z pohľadu energetiky. Poradíme vám ako môžete využiť naše energetické poradenstvo, v záujme efektívneho hospodárenia s elektrinou vo vašej domácnosti. Názory našich zákazníkov na túto tému sa dozvieme v ankete.

Dočítate sa tiež, čo robíme pre zákazníkov za účelom plynulého prechodu slovenskej koruny na euro. Z oblasti pomoci VSE východoslovenskému regiónu vám prinášame informácie o našej podpore občanov odkázaných na elektrické prístroje.

Zaujímajú vás objavy zo sveta elektriny či osudy známych vedcov? V článku o Nikolovi Teslovi vám odhalíme významné momenty z pracovného i súkromného života tohto výnimočného slovanského vynálezcu. Detským čitateľom ich kamarát Kilowatík aj tentoraz pripravil zaujímavú úlohu.

Budeme radi, ak vám čítanie nášho zákazníckeho časopisu spríjemní jesenné večery.

Mgr. Miroslav Kulla
riadiťel divízie Obchod

Prijatie eura nezvýši ceny elektriny

Snažíme sa, aby bol prechod slovenskej meny na euro od 1. januára 2009 pre našich zákazníkov čo najplynulejší.

- Všetky naše cenníky obsahujú od začiatku augusta 2008 duálne zobrazenie v slovenských korunách aj v eurách, a to pre zákazníkov z radov domácností a tiež firiem a organizácií.
- Na našej internetovej stránke www.vse.sk vám poskytujeme základné informácie súvisiace s prijatím eura a cenami elektriny.
- V prípade akýchkoľvek otázok ohľadom preddavkových platieb za elektrinu, cien či fakturácie po prijatí eura sa s nami môžete skontaktovať telefonicky, osobne, písomne aj e-mailom (kontakty nájdete na str. 8).

Naša spoločnosť je jedným zo signatárov Etického kódexu pre zavedenie eura na Slovensku. Jednou z jeho hlavných myšlienok je, že nezneužijeme proces zavedenia eura na neodôvodnené cenové pohyby našich produktov a služieb.

i Podrobné informácie súvisiace s prijatím eura nájdete aj na internetových stránkach www.euromena.sk a www.euro.gov.sk.

Anketa

Využívate elektrinu efektívne? Aké úsporné opatrenia bežne uskutočňujete vo vašej domácnosti? Opýtali sme sa našich zákazníkov.

Gabriela Andrejková
učiteľka

Okrem kúpeľne vo všetkých miestnostiach používame úsporné žiarivky. Periem tiež na úspornom režime, čím ušetrim vodu aj elektrinu. Na druhej strane však mám zapnutú chladničku aj vtedy, keď nie som dlhšie doma.

Imrich Koščo
dôchodca

Ako dôchodca nespotrebujem veľa elektriny. Keďže som sám, chladničku zapínam, len keď si navarím. Periem väčšinou v rukách, takže ušetrim aj pri praní. Práčku používam len výnimočne.

Náš lexikón

Neoprávnený odber elektriny

Podľa platných právnych predpisov a Obchodných podmienok pre dodávku elektriny pre domácnosti sa zaňho považuje aj:

- **odber bez uzatvorenej Zmluvy o dodávke elektriny alebo v rozpore s uzatvorenou Zmluvou.** Príkladom takéhoto odberu je aj situácia, keď po úmrtí zákazníka nebola vykonaná zmena odberateľa. V takých prípadoch je potrebné vykonať zmenu odberateľa čo najskôr prostredníctvom ktoréhokoľvek z našich kontaktov, aby sa predišlo možným komplikáciám;
- **odber bez určeného meradla** (elektromera) alebo s určeným meradlom, ktoré v dôsledku neoprávneného zásahu zákazníka nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber elektriny. Ide o vedomé zásahy do meracieho zariadenia, ktoré majú ovplyvniť výslednú spotrebu vyúčtovanú na faktúre za elektrinu;
- **odber meraný meracím zariadením, na ktorom bolo porušené zabezpečenie** (plomba) proti neoprávnenej manipulácii.

i Zistený neoprávnený odber vedie k prerušeniu alebo k obmedzeniu distribúcie elektriny do odberného miesta zákazníka. Distribúcia je obnovená až po odstránení príčin a zaplatení škody a príslušných poplatkov. Podľa § 212 ods. 2

písm. e) Trestného zákona zakladá neoprávnený odber elektriny dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu krádeže a je spojený so všetkými prislúchajúcimi trestnoprávnymi dôsledkami.

Lýdia Martončíková
obchodná referentka

Elektrinu využívam efektívne a pokiaľ je to možné, snažím sa ju šetriť. Napríklad, keď nepoužívame bojler, pravidelne ho vypíname. Perieme tiež pri programe na polovičnú spotrebu. V domácnosti žijem s rodičmi, takže na úsporu dbajú hlavne oni.

Andrea Štofánová
ekonómka

Okrem úsporných žiaroviek používame predlžovačky s bezpečnostným vypínačom, aby prístroje, ako napr. televízor, neboli zapnuté v úspornom režime. Snažím sa tiež nakupovať energeticky úsporné spotrebiče. Práčku aj chladničku mám v úspornej triede A+, preto sa neobmedzujem pri nastavení výšky teploty v chladničke či pri výške teploty prania.

Ivan Smrek
ochrankár

Elektrinu efektívne nevyužívam. Najčastejšie mám zapnutý počítač, a to hlavne kvôli práci. Nevypínam ho ani cez noc. Šetrenie elektrinou pre mňa nie je dôležité.

Využívate elektrinu vo svojej domácnosti efektívne?

Energetické poradenstvo od VSE pre váš domov

Uvažujete o kúpe nového spotrebiča? Hľadáte spôsob, ako lacnejšie vykurovať váš dom? Chcete vedieť, ako jednoduchými opatreniami znížite náklady na elektrinu vo vašej domácnosti? Využite naše energetické poradenstvo.

Poradíme vám nielen cez internet

Vyberte si spôsob, ktorý vám pri získavaní poradenstva vyhovuje najviac – cez internet, prostredníctvom poradenských letákov alebo osobne na našich Kontaktných miestach zákazníka:

1. Internetová stránka www.SetrimeEnergiu.sk

- nájdete na nej množstvo informácií o tom, ako efektívne využívať elektrinu v domácnosti, a to v oblasti osvetlenia, využívania elektrospotrebičov, vykurovania, klimatizácie a pod. Poskytneme vám tiež prehľad o zdrojoch výroby elektriny, zaujímavé miľníky z histórie energetiky a niekoľko jednoduchých ale zábavných hier;

- úplne novou aplikáciou na stránke www.SetrimeEnergiu.sk je náš **Nákupný poradca**, ktorý vám poradí, ako postupovať pri výbere energeticky efektívnych spotrebičov. Takisto vás upozorní na ďalšie dôležité parametre, ktoré vám odporúčame zvážiť pri ich nákupe. Poradenstvo vám poskytneme pri výbere spotrebičov, ktoré majú najväčší podiel na celkovej spotrebe elektriny v domácnosti - chladnička, práčka, umývačka riadu, elektrický sporák, televízor, vysávač, žehlička a digestor (odsávač pár). Text pri každom spotrebiči si môžete priamo zo stránky vytlačiť a bude vám tak nápomocný napríklad v predajni pri rozhodovaní o nákupe.

2. Poradenské letáky

- Rady pre váš domov** – poskytuje prehľad opatrení, ktorými môžete v domácnosti usporiť náklady na elektrinu, a to pri využívaní spotrebičov, varení, vykurovaní či ohreve vody;

Chcete vykurovať váš dom lacnejšie?

Tepelné čerpadlo môže ušetriť až 75 % ročných nákladov na vykurovanie

Naša spoločnosť podporuje energeticky efektívny spôsob vykurovania prostredníctvom tepelného čerpadla. Pre zákazníkov sme pripravili viacero zvýhodnení súvisiacich s jeho obstaraním:

Tepelné čerpadlo je zariadenie, ktoré odčerpáva tepelnú energiu z okolitého prostredia a odovzdáva ju vykurovaciemu systému. Z 1 kWh elektriny dokáže vyrobiť približne 3 – 4 kWh tepelnej energie. Pri jeho nákupe je však potrebné brať do úvahy vyššiu nákupnú cenu tohto zariadenia.

Zľava 10 %

pri nákupe tepelného čerpadla u zmluvných partnerov VSE prostredníctvom špeciálneho kupónu na zľavu. Kupón si môžete vyzdvihnúť na ktoromkoľvek našom Kontaktnom mieste zákazníka.

Príspevok 20 000 Sk

pre prvých 50 zákazníkov, ktorí si kúpia a nainštalujú tepelné čerpadlo prostredníctvom našich zmluvných partnerov. **Prvý príspevok sme venovali koncom septembra našej zákazníčke z Veľkého Slavkova.**

Zvýhodnená sadzba EKO DOM

zákazníkom prináša zvýhodnené ceny za elektrinu, a to vďaka predĺženej dobe platnosti nízkeho pásma (22 hodín denne).

- **Rady pre vaše podnikanie** – ponúka množstvo rád a tipov na efektívne využívanie elektriny vo vašom podnikaní. Zaoberá sa týmito oblasťami: kancelárska technika, osvetlenie, vetranie, vykurovanie a klimatizácia, chladenie, zateplenie objektov, zariadenia na prípravu jedál a prevádzky používajúce stlačený vzduch;
- **Rady pri výbere spotrebičov** – 48-stranová brožúra nabitá informáciami o parametroch, ktoré sú dôležité pri nákupe

domácich spotrebičov. Napríklad, pri výbere práčky sa zaoberá jej spotrebou, účinnosťou prania či odstredovania, hlučnosťou, užitočnými funkciami a pod.

3. Osobné poradenstvo

- zabezpečíme ho pre vás na našich Kontaktných miestach zákazníka prostredníctvom energetických poradcov. Podobne ako na internete či v poradenských letákoch vám aj osobne poskytneme užitočné informácie ako znížiť náklady na elektrinu vo vašej domácnosti.

Služba Kontrol - odhaľte u vás doma spotrebiče s najväčšou spotrebou.

Bezplatne vám zapožičiame digitálny merač spotreby elektriny, ktorý vám umožní merať spotrebu jednotlivých elektrospotrebičov, kontrolovať, koľko korún platíte za ich prevádzku a porovnať vašu spotrebu s optimálnymi hodnotami. Bližšie informácie o službe Kontrol získate na internetovej stránke www.SetrimeEnergiu.sk alebo telefonicky na Linke VSE 0850 123 333.

Naša spoločnosť ponúka svojim zákazníkom v rámci energetického poradenstva najširšie služby spomedzi všetkých dodávateľov elektriny na Slovensku. Uvedomujeme si, že oblasť efektívneho využívania energií je v súčasnosti aktuálna kvôli zvyšujúcim sa nákladom na ich výrobu a tiež v záujme ochrany životného prostredia. Zákazníkom vieme poskytnúť množstvo rád, ako usporiť náklady na elektrinu bez toho, aby znížili svoje pohodlie pri jej využívaní.

i O bezplatné zaslanie ktoréhokoľvek poradenského letáka nás môžete požiadať telefonicky na Linke VSE 0850 123 333, písomne na našej adrese alebo prostredníctvom e-mailovej adresy info@vse.sk.

Chcete získať viac informácií o vykurovaní tepelným čerpadlom a o jeho výhodách?

Príďte na ktoréhoľvek z našich Kontaktných miest zákazníka, kde pre vás bezplatne na počkanie vypracujeme analýzu výhodnosti tepelného čerpadla. Poskytneme vám takisto ďalšie informácie týkajúce sa tepelných čerpadel, vrátane možnosti získania spomínaných zvýhodnení.

Na základe poskytnutých údajov o vašom dome vám poradíme, či môže byť použitie tepelného čerpadla pre vás efektívne. Poskytneme vám aj prehľad o cenách tepelných čerpadel a o cenách ich inštalácií.

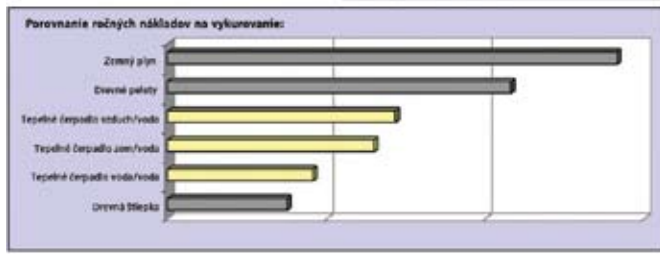

ANALÝZA VÝHODNOSTI TEPELNÉHO ČERPADLA

Vážení zákazníci, sme radi, že sa zaoberáte o moderné vykurovacie technológie, ktoré sú šetrné s ohľadom na životné prostredie. Naša spoločnosť podporuje využívanie tepelného čerpadla (TC) u našich zákazníkov, ako formu patrenia s dodávateľmi tepelných čerpadel a bytovému sektoru. EKO DOK pre odberateľov nákladov s tepelnými čerpadlami. Z údajov, ktoré ste nám o svojom dome poskytli, sme pre vás vypracovali odhad ročných vykurovacích nákladov pre jednotlivé spôsoby vykurovania.

Vstupné údaje o rodinnom dome:
Tepelné straty (kW): 16,00 (údanie užívateľom)
Teplota vykurovacej vody: 35 °C

i Informácie o tepelných čerpadlách nájdete aj na našej internetovej stránke www.SetrimeEnergiu.sk alebo v poradenskom letáku Tepelné čerpadlá.

Pomoc občanom v regióne

Darovali sme prostriedky na záložné zdroje

V priebehu septembra a októbra 2008 sme darovali finančné prostriedky na nákup záložných zdrojov elektriny prvým trom rodinám, ktorých členovia sú odkázaní na elektrické prístroje. Rozšírili sme tak nadštandardnú starostlivosť, ktorú ako jediný dodávateľ elektriny poskytujeme tejto skupine našich zákazníkov.

Vďaka zakúpeným zdrojom majú občania odkázaní na kardio-vaskulárny, dýchací alebo iný elektrický prístroj zabezpečenú 24-hodinovú dodávku elektriny aj pri jej prípadných výpadkoch, a to v rámci plánovaných odstávok elektriny či nepredvídateľných udalostí, napr. víchrica alebo búrka. Nemusia sa tak obávať nefunkčnosti prístroja v takýchto situáciách. Na budúci rok plánujeme poskytnúť finančný dar na zakúpenie záložného zdroja aj ďalším zákazníkom odkázaným na elektrické prístroje. Veríme, že takýmto spôsobom prispejeme ku zvýšeniu kvality ich života.

i Pokiaľ vy alebo vaši blízki patríte medzi občanov, ktorí nevyhnutne k životu potrebujú elektrický prístroj a využívajú ho v domácom prostredí, dajte nám o tom vedieť. Poskytneme vám nadštandardnú starostlivosť.

Vaše otázky

Aké sú výhody priameho inkasa oproti jednorazovému bankovému prevodu pri platbách za elektrinu?

- Nemusíte každý mesiac zadávať jednorazový bankový príkaz – priame inkaso to urobí automaticky za vás.
- Nemusíte sledovať, či platbu zrealizujete v termíne splatnosti.
- Vyhnete sa prípadnej zmluvnej pokute za upomínanie platieb neuhradených v dobe splatnosti.

**Ako si môžem overiť, či prebehla úhrada mojej pred-
dávkovej platby za elektrinu?**

Stačí, ak nám zavoláte na Linku VSE 0850 123 333. Po identifikácii, v rámci ktorej požadujeme kombináciu dvoch údajov – zákaznícke číslo, číslo zmluvného účtu, rodné číslo, dátum narodenia alebo výrobné číslo elektromera, skontrolujeme stav na vašom zákazníckom účte (údaje nájdete na faktúre za elektrinu). V prípade, ak sa na ňom zobrazí akákoľvek pohľadávka, poskytneme vám informácie, o akú sumu a účel platby ide a tiež poradíme, ako ju rýchlo a jednoducho uhradiť. Na požiadanie vám takisto pošleme napr. vyplnený poštový peňažný poukaz.

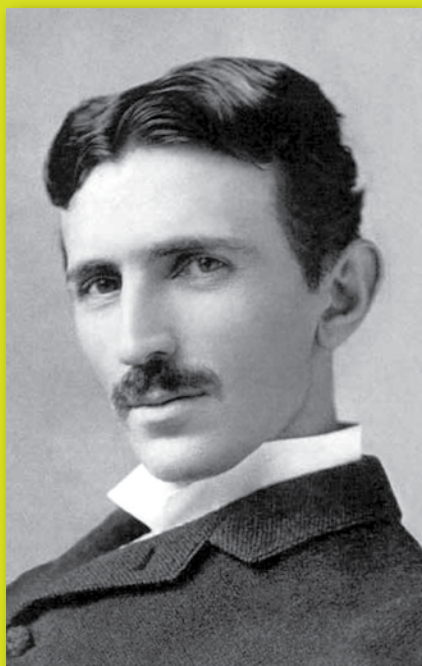
**V cenníku elektriny pre domácnosti som našiel novú
sadzbu EKO DOM. Za akých podmienok mi môže byť
priznaná?**

Sadzbu EKO DOM možno priznať pre odberné miesto, na ktorom je nainštalovaný a využíva sa systém vykurovania prostredníctvom tepelného čerpadla. Súčet trojnásobku inštalovaného príkonu tepelného čerpadla a príkonu v priamovýhrevnom vykurovaní, pri príprave teplej úžitkovej vody a v klimatizácii musí byť vo výške minimálne 60 % z celkového inštalovaného príkonu daného odberného miesta. Doba platnosti nízkeho pásma je pri sadzbe EKO DOM až 22 hodín denne. Bližšie informácie o možnosti pridelenia sadzby EKO DOM nájdete v Cenníku elektriny pre domácnosti na rok 2008. Poskytneme vám ich takisto telefonicky na Linke VSE 0850 123 333.

Tajomstvá elektriny

Veľké objavy slovanského vynálezcu

Patril medzi najznámejších fyzikov na celom svete. Spochybnil Einsteinovu teóriu relativity a za takmer 90 rokov svojho života odhalil množstvo záhad z oblasti energetiky. Nikola Tesla (1856 - 1943), výnimočný vedec a vynálezca.

Neľahké začiatky

Už ako 17-ročný musel mladý srbský študent Nikola Tesla po ukončení gymnázia absolvovať liečbu cholery. Neskôr si na štúdium zarábala hraním kariet, kociek či biliardu. Vďaka vynikajúcej pamäti a predstavivosti sa však postupne dokázal prepracovať do spoločnosti

najznámejších vedcov. Začiatok jeho kariéry je spojený s Thomasom Edisonom, u ktorého pracoval. Po krátkej dobe sa s ním ale nezhodol a stal sa jeho najväčším rivalom. Celý pracovný život Tesla je popretkávaný množstvom vynálezov a objavov súvisiacich s elektrinou. Hovorí sa, že spal iba dve hodiny denne a zvyšný čas dňa venoval práci. Na výpočty či merania vraj nepoužíval pravítka či matematické tabuľky.

Prevratný objav striedavého prúdu

Koncom 80. rokov 19. storočia Tesla odhalil v malom laboratóriu vedľa Edisonovej továrne využitie striedavého prúdu a o jeho význame sa čoskoro snažil presvedčiť americkú odbornú verejnosť. V roku 1893 sa preslávil prezentáciou striedavého prúdu, keď ním osvetlil Svetovú výstavu v Chicagu. Využitie striedavého prúdu dostalo definitívne zelenú v roku 1896, keď bola spustená do prevádzky hydrocentrála na Niagarských vodopádoch. Tento najväčší Teslov objav sa využíva v energetike dodnes. Zabezpečuje napríklad dodávku elektriny do všetkých domácností.

Medzi najväčšie výhody striedavého prúdu patrí skutočnosť, že jeho transformácia prebieha takmer bez strát pomocou transformátora. Pri skratoch v rámci striedavého prúdu takisto dochádza k zničeniu vodiča iba v blízkosti miesta spojenia. Naopak, pri jednosmernom prúde dokáže skrat zničiť celú inštaláciu či elektrickú sústavu.

Vedeli ste, že...

...rivalita medzi Teslom a Edisonom zašla tak ďaleko, že Edison zorganizoval putovnú výstavu, na ktorej sa snažil dokázať nebezpečenstvo striedavého prúdu?

...mnohé z prác tohto vynálezcu sú vystavené v Teslovom múzeu v Belehrade? V tomto meste nesie meno slávneho fyzika dokonca aj letisko.

...počas svojho života Tesla registroval až 112 patentov?

Neónové svetlo

Ďalšie užitočné objavy či vynálezy

Tachometer

Princíp radaru

Kilowatíkova záhada

Ahoj deti!

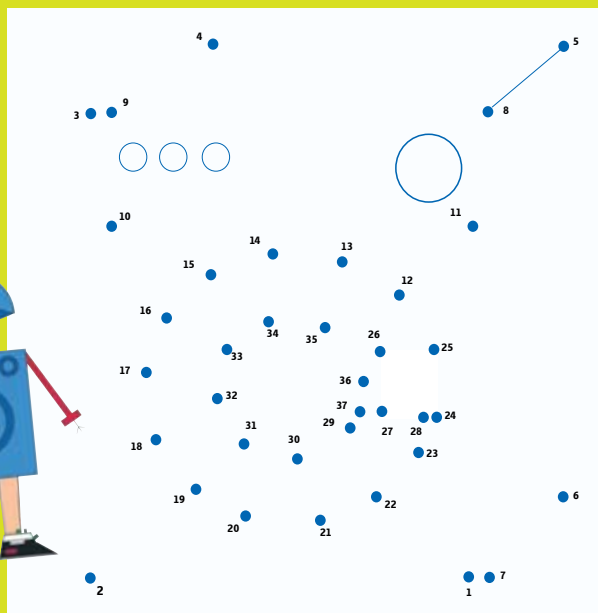
Pripravil som pre vás neľahkú úlohu. Do obrázku som ukryl elektrospotrebič, ktorý vaši rodičia bežne používajú v domácnosti. Nájdete ho iba vtedy, ak pospájate jednotlivé body v poradí podľa uvedených čísel. Keď spotrebič vyfarbite, napíšete mi jeho názov a pošlete mi ho na moju adresu, môžete vyhrať pekný balíček cien. Odmením až 15 kamarátov. Môžete mi tiež napísať, aké ďalšie spotrebiče využívate vy alebo vaši rodičia u vás doma.

Teším sa na vaše listy, zasielajte mi ich do 30. novembra 2008. Mená odmenených kamarátov nájdete na stránke www.vse.sk od 15. decembra 2008.

Váš Kilowatík

Adresa:

VSE a.s., Mlynská 31, 042 91 Košice, heslo: Kilowatík.

Ako sa s nami skontaktovať

Telefonicky sme vám k dispozícii na Linke VSE 0850 123 333 každý pracovný deň od 7.00 do 20.00 hod. a v sobotu od 9.00 do 16.00 hod. (požiadavky riešime aj v maďarskom alebo anglickom jazyku). Poruchy nám môžete nahlásiť na bezplatnej 24-hodinovej Poruchovej službe 0800 123 332.

Osobne nás nájdete na ktoromkoľvek z našich 9 Kontaktných miest zákazníka (KMZ):

KMZ Košice	Hollého 3
KMZ Prešov	Levočská 3
KMZ Sp. Nová Ves	Elektrárenská 2
KMZ Bardejov	Kellerova 9
KMZ Trebišov	Hurbanova 2
KMZ Rožňava	Šafárikova 2
KMZ Michalovce	Štefánikova 2
KMZ Poprad	Nám. sv. Egídia 97/42
KMZ Humenné	Družstevná 1477/22

Jednotné otváracie hodiny:

Pondelok: 8.00 - 16.00 hod.
 Utorok: 8.00 - 16.00 hod.
 Streda: 8.00 - 17.00 hod.
 Štvrtok: 8.00 - 16.00 hod.
 Piatok: 8.00 - 15.00 hod.

Písomne sa s nami skontaktujete na adrese: VSE a.s., Mlynská 31, 042 91 Košice. Fax nám odošlete na č. 055 678-6516.

E-mail nám pošlete na info@vse.sk.

Čo robiť, keď vám „vypadne“ elektrina?

24h Poruchová služba VSE
0800 123 332

VSE svojim zákazníkom poskytuje na bezplatnom telefónnom čísle 24-hodinovú Poruchovú službu pre nahlásenie porúch a informovanie o aktuálnych výpadkoch v dodávke elektriny.

Pred volaním na Poruchovú službu VSE môžete sami jednoducho skontrolovať, či ide o krátkodobý výpadok elektriny vo vašej domácnosti alebo o rozsiahlu poruchu v širšom okolí.

V prípade výpadku elektriny vám odporúčame:

- Vypnúť a zapnúť hlavný istič pred elektromerom a tiež zistiť, či sú v poriadku ističe, prípadne poistky v bytovej skrinke. Pokiaľ časť spotrebičov funguje, s najväčšou pravdepodobnosťou je porucha vo vašej domácnosti.
- V prípade, že bývate v byte, skontrolujte, či je funkčný niektorý z trojfázových spotrebičov - výťah, čerpadlo a pod. Pokiaľ je plne funkčný, porucha je pravdepodobne v bytovom dome.
- Presvedčte sa, či sa rovnaká porucha nevyskytuje v susednom objekte, napríklad v zástavbe rodinných domov. Pokiaľ elektrinu majú susediace domácnosti, porucha je zrejme v elektrickej prípojke alebo v odbernom zariadení. Ak sa týka len niektorých bytov a trojfázových spotrebičov v bytovom dome, ide pravdepodobne o výpadok jednej fázy.

V prípade rozsiahleho výpadku elektriny je vhodné, ak pred volaním na Poruchovú službu VSE počkáte 10 minút. V našom informačnom systéme sme totiž o takýchto poruchách informovaní hneď po ich vzniku a okamžite začíname pracovať na ich odstraňovaní. Po uplynutí spomenutého času vám budeme vedieť poskytnúť ohľadom výpadku elektriny viac informácií.